

# ID#594

Leduzo - Cerqueda - Malpica de Bergantiños, 1980-03

**Informantes:** Calviño (45) e Celestino (40)

**Compiladora:** Dorothe Schubarth

**Transcripción:** Dorothe Schubarth e Antón Santamarina



Museo  
do Pobo  
Galego



instituto de  
estudos das  
identidades

①

Ponteceso IV, 2, Leduzo, Pazos, Ponteceso. Celestino 40.

Tallo, Ponteceso. Calviño 45.

Marzo 1980.

IV, 2,

(Celestino)  
Heiche decir loqh'o que pasa  
o detalle vese ben  
qu'o conto da bruxería  
ás vellas vailles moi benhe

(Calviño)  
Rexuban unhas das outras  
son mui malas d'entender  
→ aquela que berra máis  
tén a casa sin barrere

Falta no discurso



Museo  
do Pobo  
Galego



Instituto de  
Estudos das  
Identidades

Ponteceso IV, 2, Leduzo, Pazos, Ponteceso, Celestino 40.

Tallo, Ponteceso, Calviño 45.

OD 140 - 8 Marzo 1980.

(Celestino)  
 Alghunhas hainas da casa  
 ti xa o sabes Calviño  
 deix'ò labor por facere  
 àcúpase do veciño

(Calviño)  
 Polas aldeas d'aquí  
 na zona donde nos 'stamos  
 pra puñe-la sal ghalíña  
 inda non fan falta un

(Celestino)  
 Heinah de poñer a leña  
 qu'inda eu non o sabía  
 pas'à min nin máis nin menos  
 coma a ti

(Calviño)  
 Pois ti a mais miña tía  
 dígho por primeira vez  
 se vos poñedes d'acuerdo  
 boa parexa facése

(Celestino)  
 ... támono nunha cama  
 imos dar unha man dreita  
 solo que nacesitamos  
 unha camiña ben feita

(Calviño)  
 Tén que ser en cama dura  
 tende esta razónhe  
 qu'os dous trastes enriba  
 ides fundir no colchónhe

(Celestino)  
 Adamáis que seña daira  
 eu voute desengañare  
 afonda moito colchónhe  
 e non a podo.. pillar

2.00  
 9 — (Calviño)  
 A pobre de miña tía  
 pod' agharrar un rapaz  
 prò creo que xa aprendiu  
 e xa sab'a march'átrase

(Celestino)  
 A marcha n-a deprendeiu  
 bueno Dios que a pintou  
 qu'aghora non tén pelighro  
 que xa quitou



Museo do Pobo Galego



Instituto de Estudos das Identidades

Ponteceso IV, 2, Leduzo, Pazos, Ponteceso, Celestino 40.

CD 140 - 2 Tallo, Ponteceso, Calviño 45.  
Marzo 1980.

(Calviño)

- Pois vou decirch'unha cousa  
deso hai con abundancia  
pro eu non quer'as comidas  
xã que ã fan sin sustancia

(Celestino)

Home neso diz ~~vou~~ daie  
qu'eu cápitale  
e falamos xa por falare  
qu'eu non m'intreso por ela

(Calviño)

A boa falta che fai  
mira que cousa é o caso  
qu'el'acabá de decir  
qu'eso non che fai caso

(Celestino)

Põs se eu aporto algo  
eu...  
se cadra tamén llo digho  
aba na xesta que dice

(Celestino)

Xa ~~veh~~ ti que tés razónhe  
que hábemos da-la man dreita  
ou se non marchó pró monte  
graló pra entr' as ficitas

(Calviño)

h } *Ai, viva Tallo <sup>amã</sup> Leduzo*  
qu'o ~~pebota~~ se nos rizã  
viva quen nos visitou  
viva a siñorã Suíza

4.15 (Celestino)

a señora de momento  
o labor caille moi ben  
que si ti lle da-la vivã  
teño que lla dar taménhe

(Calviño)

Ai... por forzo  
qu'eu son Calviño de Tallo  
qu'ela pra ghraba-las cousas  
tamén pas'ò seu traballo

(Celestino)

Ese traballo con foraza  
qu'eu comprend'ese labore  
que quen tuv'a culpa toda  
o cura e o porfesore

← *Harta vos facerai falta  
facer como caraco  
salir do pazo do dia  
que don de vos deo sol.*



Museo do Pobo Galego



Instituto de Estudos das Identidades

Ponteceso IV, 2, Leduzo, Pazos, Ponteceso, Celestino 40.

Tallo, Ponteceso, Calviño 45.

CD 140 - 2

Marzo 1980.

(Calviño)

Pois ben anos  
qu'eu heillos de deseare  
que se Calviño non morrē  
aínda lle volv'á ghrabare

(Celestino)

Pois haslle ghrabar Calviño  
des'aléghrome moi ben  
se Celestino  
podelle ghrabar taménhe

(Calviño)

Xa sabe donde vivimos  
en tend'o noso galán  
ven dreitaíos cantadores  
non se acargha ninguénhe

(Celestino)

Pois se chegh'adonde minhe  
~~neghar non m'hañ~~ negare  
porqu'usté chegh'a Leduzo  
e non tén máis qu'avisare

(Calviño)

53) que viv'á nosa Ghalicia  
carreteras e camiños  
que vivan os cantadores  
da Baixã de Berghantiños

(Celestino)

54) Estirámolla gharhanta  
ighal que dix'o meu pai  
na Baixa de Berghantiños  
~~outros pa nós non os hai~~

*Estirámolla a*

*outro' pa nós non os hai*

(Calviño)

55) Temos esta profesión  
cousa de natureza  
e temos que darll'ah ghracias  
ã Dios por darnos cabezá

(Celestino)

56) Eu digno ~~de~~ señora  
dunha vez qu'é iestraxeira  
todo esto que ghrabou  
leve osté onde queira

*Dígholl'èstra*

(sic)

(Calviño)

57) Pode ir a calquera lado  
sea d'invern'ou de vran  
qu'anque vai'á Nort,américa  
coma ieste, non o fanhe



Museo do Pobo Galego



Instituto de Estudos das Identidades

Ponteceso IV, 2, Leduzo, Pazos, Ponteceso. Celestino 40.

Tallo, Ponteceso. Calviño 45.

CD 140 - A Marzo 1980.

(Celestino)  
52) Dis que ~~nos~~ hai no estranxeiro  
que cho digh'a pouca voz  
veñen á televisión  
poñ non ach dan clas? á nóse

(Calviño)  
53) Clase neste non a ihai  
qu'est'estudio non o tén  
qu'este é un don de Dios  
e fai falta năcer benhe

8:07<sup>co</sup>) (Celestino)  
Ahora heicho decire ~  
qu'eu n-o teño por băixeza  
porque est sal d'aquí  
dă nosa propia cabeza

(Calviño)  
61) Levo vintacinco anos  
aghercend'a profeción  
semblei moitos amighos  
co asunto dă canciónhe

(Celestino)  
62) Neso non tas engañado  
eu espero que me dighas  
que inda engañach'a ben deles  
co asunto das amighăs

(Calviño)  
63) Eu defêndom' onha forma  
como mellor me convén  
pra tornar do meu corpiño  
que comencia me tenhe

(Celestino)  
64) O detalle de Calviño  
que ~~espero que~~ ~~me~~ digha  
non sei o que lle pasoue  
dis que tiña unh'amighă

que espera que ll'eu sigă

(Calviño)  
65) inda tuven máis ca unha  
a mais tratáronme ben  
aghorá teño cincuenta  
non me fai caso ninquênhe

(Celestino)  
66) Ahoră doume de cuenta  
que di-la verdă iaquí  
que terás unhă chea delăs  
pero non mirăn pra ti



Museo  
do Pobo  
Galego



Instituto de  
estudos das  
identidades

Ponteceso IV, 2, Leduzo, Pazos, Ponteceso. Celestino 40.

Tallo, Ponteceso. Calviño 45.

CD 140-B Marzo 1980.

(Calviño)

67) Mirar inda miran algo  
 de d'a cäbezä íos pés  
 pró non me miran ó dreito  
 míranm'algo de travése

(Celestino)

68) a mais non lle poñäs culpa  
 qu'eu entend'o estribillo  
 que cheghaches ós cincuenta  
 e fállach'o pizärillo

(Calviño)

69) ~~Miran~~ algo pra baixo *Míram' un*  
 cousa de natureza  
 pro ~~agradamento~~ defeuto *agradamento*  
 tar sin pelo nã cabeza

(Celestino)

70) S'ferá do moito pensare  
 buenõ Dios que te pintou  
 qu'inda ti non me dixeches  
 por qué recoñ'o marchou

(Calviño)

71) O pelo quitoumo Dios  
 a mais quitoumo lixeiro  
 non me pãr'ciu mal nãcun  
 que xa mo derã pirmeiro

(Celestino)

72) Así a todo Calviño  
 qu'eu qued'algh'ãde mirado  
 o seres da mismã quintã  
 e quedar así pelado

(Calviño)

73) Quedei cãs cavilãciõns  
 a mais vivo moi contento  
 porque Dios quitoum'o pelo  
 deixoum'o entendemento

(Celestino)

74) Quitouch'o peliño todo  
 que non ~~tãsa~~ seu pelare *tardas en*  
 e o pouqu' entendemento  
 non che tarda en marchare

(Calviño)

75) Podes cantar libremente  
~~s'imes a~~ picardía *sin usa-la*  
~~me~~ decir todobquen sei  
~~easi~~ quero qu'eu queriã  
*cãsiqu' er' ò*



Museo  
do Pobo  
Galego



Instituto de  
estudos das  
identidades

Ponteceso IV, 2, Leduzo, Pazos, Ponteceso. Celestino 40.

Tallo, Ponteceso. Calviño 45.

CD 140-1 Marzo 1980.

76) (Celestino)  
Eu desengaño t'ahora  
como t'hei desengañare  
debe' deci-lo que queiras  
de curto non vas quedare

12:38 (Calviño)  
Cambeamos de ghubierno  
xa non manda quen mandaba  
pro seghimos coa ruta  
qu'aínda 'siste cá cicadã

(Celestino)  
Ahora doume de cuenta  
que tés bo entendemento  
porque cási da toda  
pois entendemento

(Calviño)  
No Entamíento no-stá  
digo esto moi prudente  
qu'ahora no Untamíento  
temos xent'inteligente

(Celestino)  
Ti no Entamíento  
qu'índa non che vou na íhorã  
sei que che...  
que non te... forã

(Calviño)  
Houbo un... no sitio  
e mais non fui ghrã  
a min botáronme fóra  
por non ghashtar cápitale

(Celestino)  
Cando te botaron dentro  
pola tés razón  
xã non entrabas daquela  
se non fora xamón

(Calviño)  
Eu xamón nunca lovei  
polo que voucho contare  
qu'eu cun asunto de trãmpas  
non me ghusta traballare

(Celestino)  
Home parece mentira  
has de ter entendemento  
cand'o Couto er'alcalde  
foi cand'entrache pa dentro



Museo  
do Pobo  
Galego



Instituto de  
estudos das  
identidades

Ponteceso IV, 2, Leduzo, Pazos, Ponteceso. Celestino 40.

Tallo, Ponteceso. Calviño 45.

CD 140 - 4 Marzo 1980.

(Calviño)  
Entrei porque me tocou  
porque son maruxandeiro  
que me deron o relevo  
ó falla-lo zapateiro

(Celestino)  
Ahora heicho decire  
sí o sei non o decía  
que desde qu'entrou Calviño  
hai máis trampäs qu'había

(Calviño)  
Bótanom'alí pra dentro  
inda m'arcordo do día  
alegiron en Calviño  
que millores nos a vía

(Celestino)  
Ahora douch'a verdáe  
qu'aghora ti tés razón  
o mangate Entamimento  
non encontrei máis trapónhe

(Calviño)  
Eu non fan do Untamiento  
qu'eu falo cando me toca  
non tuven no Untamiento  
funno barrio da parroquia

(Celestino)  
Este é Calde de Barrio  
... a de comere  
que tan trampón coma ieste  
teño qu'irme... por vere

(Calviño)  
Fun trampón pró Untamiento  
carreteras e camiños  
que cartos non llos loveis  
favorecín ós veciños

(Celestino)  
Sei que ti diche con forza  
que n-o debes de maghare  
pro conto la cãrretera  
e quedou por arreghlare

20 (Calviño)  
Eu pedir pedín con foraza  
un peso nuncã mo deron  
non sei s'é que non os tiñas  
ou fui porque non quixeron

16.48 →

Segue a requiefa seu transcribir



Cal. agora deuch' a verdáe  
qu' aghora ti déis razón  
o mangata Entamieto  
non encontrei máis brayónha

Cal. eu non fan do Untamieto  
qu' eu falo eando na toca  
non tuven no Untamieto  
funno barrio da peróquia

Cal. Este é Calde de Barrio  
. a de comere  
que tan trampón coma losa  
taño qu' irme ... por vera

Cal. fun trampón pró Untamieto  
carreteras e camiños  
que cartos non los loveis  
favorecín ós veciños

Cal. sei que ti diche con forza  
que mo debes de naqha e  
pro conto da cãrretera  
e quedou por arrachlar e

Cal. eu pedir pedín con forza  
un peso nuncai mo deron  
non sei s' é que non ostiñas  
ou fui porque non quixeron

Cal. pidiches cartos con forza  
qu' eu entend' o estriñillo  
e pola visto nos vaches  
botoulla cinco moirillos

Cal. fun alí por varias veces  
a mais perdír <sup>ch'hei</sup> abondo  
e dixénom' unha vez  
o Untamieto non tén fondo



- Cal. e despois din os veciños  
de farto de pordebare  
déronlle cartas con forza  
e quedaron por arráplare
- Cal. vasmé das esá man feita  
qu'eu a ti queroche ben  
ti ben ven preguntar a Tallo  
n~~on~~ que dei mal con ni shénhe
- Cal. pois eu sentín un de Tallo  
falando desta labore  
tanto ti como Adolfo  
cal de vos será mellor
- Cal. eu fan coas miñas mallas  
doume Dios algo trampón  
o trampón prós meus veciños  
por d'achorá indá non sonhe
- Cal. pro da mesma  
coma ti dío calquera  
se os veciños  
co conto da carrelerá
- Cal. Eu neso non tuben culpa  
a ver se lle busco xeitos  
o que me par'za Celestro  
ti es un bo picapleitos
- Cal. ~~est.~~  
mei ché deci-la verdáie  
qu'eu d' aquí nunca solín  
qu'eu non che minto calciño  
e un conto que eu ~~me~~ sentínhe
- Cal. ai eu tómein cintín moitos  
e ind' os cinto tamén  
á mais alghúns vén mal feitos  
qu' á minto non me senten benhe



- Cal. tãimén non me sent' a minhe  
a pesar d' ese traballo  
que un tranxón desa forma  
ceia Calviño a Talla
- Cal. eu dic que facín o rovez  
foi un traballo mal feito  
pro atravesado a vida  
¡eu sempre anduven o d'cibo
- Cal. home pro desá maneira  
non te poñás ó través  
sen arreghla á carreteira  
ses untranxón como ése
- Cal. árreghleina oito veces  
neso caso tou contento  
mentres que non cambearon  
sin cartos do levantamento
- Cal. árreghla des que catro vacas  
qu' eu xa sei por donde viña  
a mais dic ~~que~~ deixades  
moitos máis vacas que catiña
- Cal. por ... pasarán vos coles  
solo <sup>ben</sup> entendo  
non quedá ben tapizado  
os vacas vanse facendo
- Cal. des que ti xa ves co pé  
falad' a miñá maneira  
a tocáball' o muiño  
marchando cara a leira
- Cal. na miña vida tel vin  
unha cousa coma ela  
doume ben cavilación  
valía máis tar sin ela



Cal. Home eu sentín un detalle que sea conforme sea quixeches tapa-los vachos con unha pisca d'areia

Cal. arreglleime como puden que cartos non os había e ó ver aqueles buratos pra pasalo <sup>non</sup> ~~non~~ quería

Cal. eu sentín un bo detalle como ~~demadio~~ coma diñte dis que xuntas as aboñdo por esa parroquia diñte

Cal. por ~~características~~ <sup>os</sup> da parroquia que <sup>inda</sup> me deron escola que se non nalgun burato quedab' o coche da escola

67,5

60  
22,5

Cal. pro diñ' á verdá calviño ti <sup>non</sup> debes de ná phare qu'ind' hábi' algún burato e biña dond' apertar

Cal. había buratos phrandes voucho decir de contado que se cal' un de fuciños xa quedaba ben tapado

Cal. pois daquela xa cho diño qu' apharajeu non te como debías star arreglada dunha vez qu' es maior demo

Cal. hai qu' arreglar eses vachos á ver se sodes capaz se non o coche da escola non volve polos rayaxes.



Museo  
do Pobo  
Galego



Instituto de  
Estudos das  
Identidades

Cal. ~~Que se sotes capeces~~

Cal. debía con arrephlar <sup>ca</sup> esta  
mais d'invern' a mais de veran  
qu'eu falei cos meus veciños  
maldito caso me fan ta

Cal. pro pasoumã 'ghal amin  
por eso non tou contento  
eu baixab' a Puenteceso  
no-hai perra no Untaniento

Cal. . hai cartos con forza  
xa por declalo así  
cadaún a súa forma  
pra sie

Cal. así xa fixeron sien pra  
e nunca tontonta fora  
e com~~os~~ tres ou catro  
inda iha ser igual a hore

Cal. fixámo-la cãrreleci  
que quekan por arrephlar  
e mais se oira-la xenda  
que formã d'

Cal. o mundo par ... moitos  
sabe ben o  $\triangle$  estrebilla  
pro outro que pon' a cara  
~~en~~ e cos cartos no babillo

Cal. socede un detalle  
breano Dios que os pintou  
porque no demo ~~de~~  
sin saber canba cobro u

Cal. es' é o malo que dãn  
dichocho a pouca voz  
~~to~~ collen as firmas  
e despois ríse de nóse